

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Односоставные предложения
в поэтических произведениях А. С. Пушкина:
формально-семантический и
функционально-стилистический аспекты»**

Козлова Яна Николаевна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 59 страниц, 28 использованных источников.

Ключевые слова: ОДНОСОСТАВНЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, ПРЕДИКАТИВНЫЙ ЦЕНТР, СТРУКТУРНАЯ СХЕМА, СЕМАНТИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА, СТИЛИСТИЧЕСКАЯ ФУНКЦИЯ.

Объектом работы являются односоставные предложения, употребленные в поэтических произведениях А. С. Пушкина. Источник фактического материала – «Собрание сочинений» А. С. Пушкина в трех томах (Минск, 1986).

Цель работы – выявить на материале поэтических произведений А. С. Пушкина типичные для его языка особенности в употреблении односоставных предложений.

Задачи:

- систематизировать научную информацию об односоставных предложениях;
- выявить односоставные предложения, используемые А. С. Пушкиным в поэтических произведениях, охарактеризовать их структуру и значение;
- установить доминирующие по употребительности структурно-семантические типы односоставных предложений;
- охарактеризовать стилистическую окраску разных типов односоставных предложений и их функции в поэтическом тексте.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации.

Проведенное нами исследование позволяет утверждать, что односоставные предложения характеризуются определенной функциональной закрепленностью и обладают широкими экспрессивными возможностями. Разнообразие типов односоставных предложений создает реальные условия для широкого использования их в художественном тексте.

В поэзии А. С. Пушкина представлены все традиционно выделяемые типы односоставных предложений, единый главный член которых имеет различное морфологическое выражение. Каждый из таких типов в поэтических произведениях автора играет стилистически и эстетически значимую роль.

Односоставные предложения в поэтических произведениях А. С. Пушкина выполняют важнейшие художественные функции, свидетельствуют о богатстве и разнообразии используемых поэтом синтаксических средств и демонстрируют удивительное умение автора точно выражать тончайшие оттенки мысли.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 59 старонак, 28 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: АДНАСАСТАЎНЫЯ СКАЗЫ, ПРЭДЫКАТЫЎНЫ ЦЭНТР, СТРУКТУРНАЯ СХЕМА, СЕМАНТЫЧНАЯ СТРУКТУРА, СТЫЛІСТЫЧНАЯ ФУНКЦЫЯ.

Аб'ектам работы з'яўляюцца аднасастаўныя сказы, ужытыя ў паэтычных творах А. С. Пушкіна. Крыніца фактычнага матэрыялу – “Збор твораў” А. С. Пушкіна у трох тамах (Мінск, 1986).

Мэта працы – выявіць на матэрыяле паэтычных твораў А. С. Пушкіна тыповыя для яго мовы асаблівасці ва ўжыванні аднасастаўных сказаў.

Задачы:

- сістэматызаваць навуковую інфармацыю пра аднасастаўныя сказы;
- выявіць аднасастаўныя сказы, якія выкарыстоўваюцца А. С. Пушкіным у паэтычных творах, ахарактарызаваць іх структуру і значэнне;
- устанавіць дамінантныя па ўжывальнасці структурна-семантычныя тыпы аднасастаўных сказаў;
- ахарактарызаваць стылістычную афарбоўку розных тыпаў аднасастаўных сказаў і іх функцыі ў паэтычным тэксце.

У працы выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; ў ходзе апісання прымяняліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі.

Праведзенае намі даследаванне дазваляе сцвярджаць, што аднасастаўныя сказы характарызуюцца вызначанай функцыянальнай замацаванасцю і маюць шырокія экспрэсіўныя магчымасці. Разнастайнасць тыпаў аднасастаўных сказаў стварае рэальныя ўмовы для шырокага выкарыстання іх ў мастацкім тэксце.

У паэзіі А. С. Пушкіна прадстаўлены ўсе традыцыйныя тыпы аднасастаўных сказаў, адзіны галоўны член якіх мае рознае марфалагічнае выражэнне. Кожны з такіх тыпаў у паэтычных творах аўтара адыгрывае стылістычна і эстэтычна значную ролю.

Аднасастаўныя сказы ў паэтычных творах А.С. Пушкіна выконваюць найважнейшыя мастацкія функцыі, сведчаць пра багацце і разнастайнасць выкарыстаных паэтам сінтаксічных сродкаў і дэманструюць адметнае ўменне аўтара дакладна выяўляць самыя тонкія адценні думкі.

ABSTRACT

The thesis consists of 59 pages and 28 references.

Keywords: one-member sentences, predictive center, structural scheme, semantic structure, stylistic function.

The object of the work is one-member sentences used in the poetic works of A. S. Pushkin. The source of the factual material is "Oeuvre" by A. S. Pushkin in three volumes (Minsk, 1986).

The purpose of the thesis work is to reveal the features typical of language in the use of one-member sentences on the basis of the poetic works of A. S. Pushkin.

Tasks:

- to systematize scientific information about one-member sentences;
- to identify one-member sentences used by A. S. Pushkin in poetic works,
- to characterize their structure and meaning;
- to establish the structural-semantic types of one-member sentences that are dominant in terms of usage;
- to characterize the stylistic coloring of different types of one-member sentences and their functions in a poetic text.

The work uses a predominantly descriptive research method based on the analysis of the facts of the language; during the description, the following techniques were used: the technique of linguistic observation, the technique of classification and systematization.

The study allows us to assert that one-member sentences are characterized by a certain functional fixation and have wide expressive possibilities. The variety of types of one-member sentences creates ample opportunities for their use in a literary text.

In the poetry of A. S. Pushkin, all traditionally distinguished types of one-member sentences are represented, the one main member of which has a different morphological expression. Each of these types in the poetic works of the author plays a stylistically and aesthetically significant role.

One-member sentences in the poetic works of A. S. Pushkin perform the most important artistic functions; testify to the richness and variety of syntactic means used by the poet and demonstrate the author's amazing ability to flexibly and accurately express the subtlest shades of thought.